

Apžvalga

Nr. 31

1946 rugpiūcio men 8 d.

II metai

BYRNES IR MOLOTOVAS AIŠKINASI

MASARYKO PASIŪLYMAS ATMETAS SPAAKO PAGRIAUDENIMAI. MAC NEAL DEZORIENTUOTAS MOLOTOVO LAIKYSENOS. AR AMERIKA LOGIŠKA? BYRNES GIRIA RUSŲ TAUTĄ. D. BRITANIJOS PLANAS PRIIMTAS.

Paryžius, VIII. 7. Vakarykščio procedūros komisijos posėdžio svarbiausiu įvykiu reikiama laikyti JAV atstovo min. Byrnes aštrų susikirtimą su SSSR atstovu min. Molotovu.

Cechoslovakijos atst. Masarykas pasiūlė sudaryti pakomisiją, kuri turėtų rasti išeitį iš to užburto rato — ar Pajikos Konferencija nutarimus turi primti dviejų trečdalių ar paprasta balsų dauguma. Tačiau tas pasiūlymas buvo atmetas 11 prieš 8 balsus.

Tada Komisijos pirm. Belgijos atst. Spaak karštais žodžiais ragino delegatus, pagaliau, išeiti iš tos užburto situacijos, nes tos išeities laukia visa Taikos Konf. ir visas pasaulis.

Min. Byrnes pareiškė, kad 4 užs. reik. min. nebuvo nutarę dviejų trečdalių daugumos sistemos priimti Taikos Konf. plenumui — o kaip tik priešingai: buvo nutarę palikti pačiai Konf. apsispręsti.

Min. Molotovas tvirtino, kad toks nutarimas buvęs padarytas ir Sovietų S gos delegacija niekada nėra sutikusi su paprastos daugumos sistema.

Labai energingoj kalboj D. Britanijos atst. Mc Neal reišė nusistebėjimą Molotovu ir pareiškė esąs visiškai dezorientuotas Molotovo laikysenos.

Tada pakilo min. Byrnes, kuris atmetė Molotovo tvirtinimą, kad Amerika esanti nelogiška. Niekas nekritikuoja Molotovo, kalbėjo toliau min. Dėl Molotovo tvirtinimo, kad Byrnes nori sugriauti 4 min. nutarimą, min. Byrnes pareiškė: Nuo Potsdamo susitikimo laikų sovietai stengiasi kiek galima susiaurinti valstybių skaičių taikos sutartims sudaryti.

Toliau min. Byrnes nepagalėjo pagyrimų rusų tautai pareiškdamas visų Amerikos gyventojų pasigėrėjimą ta heroiška, ištverminga ir drausminga tauta. Tačiau ne be kartėlio ministeris pastebėjo, kad rusų visuomenė nėra vi-

siškai informuota apie amerikiečių gerą valią ir pastangas padėti rusų tautai jos sunkioj kovojo ir kad rusas nieko nežino kokią milžinišką pagalbą Amerika suteikė Rusijai. Mes gerbiame rusų tautą, pareiškė Byrnes, ir mes neleisime, kad Molotovas sugriautų tą mūsų pagarbą. Aš noriu, kalbėjo Byrnes, kad mano bent šie pareiškimai būtų bent kartą paskelbti sovietų spaudoje, nes ir Molotovas gali įsitikinti, kad visi jo pareiškimai yra be iškraipymų paskelbti amerikiečių spaudoje.

Po to Molotovas pareiškė, kad jis tuos Byrnes pareiškimus paskelbsias sovietų spaudoje, jei juos gausias rastu. Toliau Molotovas nusiskundė, kad sovietų delegacija viena turi ginti anksčiau bendrai padarytus nutarimus.

Pagaliau nubalsuota

Paryžius, VIII. 8. Taikos Konferencijos procedūros komisija, po aštrių diskusijų, trukusių visą savaitę, vakar 15 balsų prieš 6 (SSSR, BSSR, USSR, Čechoslovakija, Lenkija ir Jugoslavija) priėmė D.

PENKTOJI UNRRA KONFERENCIJA

Bernas, VIII. 7. Penktojoje, kuri, manoma, bus paskutinė, UNRRA konferencijoje šiandien gen. direktorius F. La Guardia patiekė metinę tos organizacijos apyskaitą.

Savo kalboje La Guardia nurodė, kad 94% UNRRA įnašų suteikė trys kraštai: JAV, D. Britanija ir Kanada, tačiau 2.700 milijonų dolerių arba 75% inėšė vien JAV. Toliau gen. direktorius širdingai padėkojo visoms UNRRA parėmusioms valstybėms, o ypač JAV, kurios savo milžiniškomis sumomis iš viso nulėmė tos organizacijos veiklą, taip pat D. Britanijai, kuri, nežiūrint per šį karą patirtų, sunkių nuostolių ir savo gyventojų maitinimo sąskaiton visus trejus metus

Britanijos kompromisinį projektą. Pagal tą projektą visi nutarimai Taikos Konf. plenume priimami paprasta ir dviejų trečdalių balsų dauguma ir, nežiūrint kokia dauguma jie priimti, patiekiami 4 didž. užs. reik. ministrams persvarstyti.

Taip pat buvo, be ginčų, priimtas Jugoslavijos pasiūlymas, pagal kurį T. Konf. priėmus nutarimą paprasta ar dviejų trečdalių balsų dauguma, sąjungininkų kraštas turi teisę išdėstyti savo pažiūrą 4 didž. min. konferencijoje. Tokiu būdu Jugoslavija garantuoja sau teisę pareikšti savo nuomonę dėl Triestės 4 didž. konferencijoje.

Po to be debatų buvo priimtas min. Byrnes pasiūlymas, pagal kurį buv. priešo valstybės konf. plenumui gali pateikti savo pažiūras.

Šiandien po pietų Taikos Konf. susirenka plenumo posėdžio.

KONFLIKTŲ KLIMATAS

Londonas, VIII. 7. Šiandieninis Manchester Guardian, komentuodamas nesklaidų procedūros komisijos Taikos Konferencijoje darbą pažymi, kad iš vykstančių diskusijų matyti kokiame afšiauriame konflikto klimato yra padaryti visi 4 didž. reik. min. nutarimai.

rėmė UNRRA. La Guardia nepagalėjo šiltų padėkos žodžių Kanadai, tai gyventojais negausiai šaliai, kuri, dažnai neprašyta, teikė stambius maisto transportus UNRRA. Taip pat gilių padėkos žodžiais atsiminė Australiją ir N. Zelandiją, o ypatingą padėką išreiškė Argentinai, be kurios tiekimų šiais metais UNRRA nieku būdu nebūtų galėjusi išsiversti ir jos tiekimai reikalingiems kraštams jau seniai būtų nutrūkę.

Toliau F. La Guardia nusiskundė nuolatiniams UNRRA transportu per Triestės uostą apipilėjimais. UNRRA kreipėsi į sąjungininkų kariuomenės vadovybę prašydama ginkluotų palydovų, tačiau jie buvo atsakyti Tada buvo prašyta

Palestina nenurimsta

Londonas, VIII. 7. Šiandien britų min. kabinetas dvi valandas svarstė Palestinos klausimą.

Vakar Jeruzalėje žydų teroristų gauja Stern anglų kariuom. štabe mėgino nužudyti du karininkus.

Šiandien iš Maltos į Haifą išplaukė anglų kreiseris Ajax. Priešais Haifos uostą jūroje stovi dešimt laivų su nelegaliais žydų imigrantais, kuriems britų valdžios organai neleidžia išsikelti į krantą.

Susidurimai Teherane

Londonas, VIII. 7. Vakar Teherane vienoj aikštėj įvyko smarkus susidūrimas tarp kairiųjų partijos Tudeh ir Persijos min. pirm. partijos narių. Jo metu iš abiejų pusių buvo po kelis žuvusius. Tiksliai policijai pradėjus šaudyti į orą pavyko minią išsklaidyti.

Raketos tebeskrenda

Londonas, VIII. 8. Švedijos Tautinė Gynybos Taryba praneša, kad iki šiam laikui vis tebesikartoja raketinių sviedinių skridimai Švedijos teritorijoje. Jie skrenda per šiaurinę teritorijos dalį ir dažnai ten sprosta.

Taut. Gyn. Taryba pradėjo nuodugnai tirti tuos reiškinius.

Pakvietė priesus

Paryžius, VIII. 4. — Jau išsiuntinėti pakvietimai dalyvauti Paryžiaus Konferencijoje penkioms buvusioms priešų valstybėms. Jos galės pareikšti savo nuomonę galutinai svarstant taikos sutarčių projektus.

leisti apginkluoti UNRRA tarnautojus, tačiau ir tai nebuvo leista ir dėl to milžiniški UNRRA transportai nepasiekė adresato.

Baigdamas F. La Guardia ypatingai jautriais žodžiais atsiminė išblaškytus asmenis Europoj. Prašau neapleisti tų nelaimingųjų, sušuko La Guardia kol nėra įsteigta tarptautinė organizacija, kuri galėtų rūpintis jų dabartimi ir ateitimi. Tai yra žmonės, kurie neteko tėvynės, savo artimųjų, savo turto, savo turėtų pozicijų tėvynėj. Jie yra prislėgti, nusiminę, netekę vilties, gyvenimo sulaužyti, nelaimingi. Tačiau jie yra žmonės ir mes privalome jiems padėti. Dauguma jų nenori grįžti į savo tėvynės dėl politinių priežasčių ir jiems turime surasti naujas gyvenamas vietas, kurios jiems atstotų prarastas tėvynes ir kur jie, naudodamiesi visomis žmogaus laisvėmis, galėtų susikurti sau gyvenimą.

Po to kalbėjo SSSR atstovas Fienoff, kuris pareiškė remis visas pastangas, kurios bus dedamos UNRRA darbu prailginti neribotam laikotarpiui.

PALESTINOS MAIŠATIS

NEREGĖTAS TERORAS

Britų karių pagrobimai, tiltų sprogdinimai, nuolatiniai pasikėsinimai prieš dabartinius krašto valdovus, išsprogdinimas britų buveinėse — „King David“ viešbučio, kur atkasta per 120 aukų ir dar kelios dešimtys yra po griuvėsiais — štai žydų vykdomo Palestinoje teroro ryškieji bruožai. Ginklais ir pragaro mašinomis teroristinės žydų organizacijos veda karą prieš britų „imperialistinę politiką“. Teroristinių organizacijų yra visa eilė, bet svarbiausios yra Lohamit Cherut Izrael, Irgun Lvai Leumi ir Haganah.

Pirmajai organizacijai priklauso tik ryžtingi ir gerai parinkti kovotojai. Haganah apima mases, ypač jaunimą, kuris ginklus gauna iš pirmųjų. Visos trys organizacijos veikia sutartinai, jos turi įvairius savo veiklos skyrius, pav., antrasis skyrius seka anglų kariuomenės judėjimą, ketvirtasis — skyrius svarbiausius ginklus, trečiasis skyrius rūpinasi bendrąja informacija ir propaganda per savo radijo stotį „Izraelio balsas“ ir t. t.

NEPASKELBTAS KARAS EINA

Kraštas yra karo būvyje. Viešojo patarnavimo pastatai aptverti spygliuotomis vielomis. Kryžkelės saugomos britų sargybų. Po 18 valandos draudžiamas bet kuris judėjimas nei lauko keliais. Geležinkelius, pašta, radijo stotis saugo šarvuotieji. Operacijos pirmiausia buvo pradėtos Gazoje. Ištiesi kvartalai kariuomenės buvo apsupti ir patikrinti. Neretai panaudojami vokiečiai belaisviai, ypač „Panzerfaust“ specialistai.

Telavive kratų metu surasta daug ginklų, sprogstamos medžiagos, buvo suimta apie 3.000 asmenų.

Jeruzalėje sekvestruota daug pastatų, kurie skiriami atvežamai kariuomenei apgyvendinti.

Britų kariuomenės vadas Palestinoje gen. Sir Evelyn Barner paskelbė tokio turinio atsisaukimą: „Aš nusprendžiau žydus atitinkamai nubausti baudomis, kurios sukeltų jų tarpe pasibaisėjimą ir paniką. Aš kartoju — jei žydų bendruomenė norėtų, mums padedant, galėtų siaučiantį terorą užgniaužti“.

Britų kariaus draudžiama su žydais net santykius palaikyti.

POLITINE KLAMPYNĖ

Pirmojo pasaulinio karo metu siuzreniškos arabų sritys, priklausiusios Turkijai, pateko į britų rankas. 1916 metais britai patikrino arabams laisvę. O 1917 m. Bal-

four paskelbė garsiąją deklaraciją, kurioje sakoma: „Jo Didenybės vyriausybė nutarė Palestinoje įkurti žydų tautinį židinį ir patikrina, kad nieko nebus daryta, kas pažeistų jų civilinę teisę ar tikybą“.

Th. Herzl sukurtas sionistinis judėjimas siekia žydiškos valstybės. Chemikas, ekonomistas ir diplomatas Dr. Veicman šį klausimą gerokai pastūmėjo į priekį. Iš viso pasaulio žydų sutelktų kapitalų kraštas ūkiškai atkuto. Žydų imigracija kasmet augo. 1922 m. žydų Palestinoje buvo 84.000, o dabar ten jų yra 588.500. 1936—1939 metais melinė kvota imigruojantiems žydams buvo nustatyta 75.000. Siems metams Veicmanas užsiprašė 100.000, E. Bevin sutiko įleisti 50.000. Pradėta diplomatinė kova dabar tęsia-

ma ginklų. Britų spaudos žiniomis ginklais žydus remia sovietai.

Arabai reikalauja panaikinti Palestinoje britų mandata, sukurti Palestinos arabų valstybę ir uždrausti žydams imigruoti. Kova dabar pačiame įkarštyje. Britai ir amerikiečiai pradėjo tartis surasti kompromisinį sprendimą. Sir Stafford Crips svarstant Palestinos klausimą Žemumusiuse Rūmuose nurodė, kad ir Amerika turi pasiimti atsakomybę.

W. Churchill siūlo amerikiečiams kraštą valdyti drauge. Britų siūlymas sudaryti Palestinoje keturių kantonų valstybę JAV gyvenančių žydų tarpe sukėlė didžiausią nepasitenkinimą. Palestina tapo verdančiu katilu, kuriame ugnį kursto ne tik žydai su arabais, bet ir didžiosios valstybės.

Ged. Galvanauskas.

Naujos sąjungos projektas

— sako Walter Lipmann —

Pastaruoju laiku vis dažniau konstatuojama, kad sovietai daro pastangų sudaryti sąjungą su Vokietija. Tai patvirtina ir garsusis Walter Lipmann. Jis atvirai sako, kad Sovietai siekia vokiečių rusų sąjungos ir antro Lenkijos padalinimo. Lipmann priimena, kad vokiečių rusų sutartis 1939 metais buvo padaryta už Chamberlaino ir Daladier nugaros. Dabar antrą sąjungą su Vokietija Molotovas ruošias už Bevin ir Byrnes nugaros. Molotovo trumpą pareiškimą dėl Vokietijos tas amerikonių žurnalistas aiškina kaip propagandinį gestą su tikslu patraukti savo pusę Vokietiją ir dar prideda: „Šitas pareiškimas buvo paruoštas labai rūpestingai, kad išskirtų britų, prancūzų ir amerikiečių lemiamą vaidmenį Vokietijos klausimų tvarkymui ir kad atidarytų kelią naujai vokiečių rusų sąjungai. Aš žinau šito kaltinimo sunkumą, bet jis yra paremtas daugeliu tvirtų įrodymų“.

„Jeigu vokiečių tauta žais Molotovo laukiamą rolę, tai Rusija nuo Lenkijos atsisakys ir susijungs su Vokietija, kad paskui Lenkiją pasidalintų“. Baigdamas Lipmann tvirtina, kad Molotovas nebūtų padaręs tokio staigaus posukio Vokietijos naudai ir Prancūzijos nenaudai, jei tuo pačiu laiku jis neruoštų panašaus posukio Vokietijos naudai prieš Lenkiją.

Tą pačią mintį pakartojo „Manchester Guardian“. Esa iš Sovietų zonos vokiečių laikraščių ir Sovietų kontroliuojamo radijo prieinama prie išvados, kad be jokio abe-

jojimo esama judėjimo, siekiančio Vokietiją įtraukti į Sovietų įtakos sferą. Laikraštis ypatingai pabrėžia, kad Sovietai dedasi Vokietijos išgelbėjimo nuo pleiškiškų ir reakcionieriškų Vakarų sąjungininkų. Atsižvelgus į reparacijų klausimo istoriją, į rusų padarytus negailestingus nusavinimus ir vokiečių pamonės plėšimą, į šmeižimą anglų ir amerikonių, kurie siekia sutrukdyti vokiečių pamonės sužlugdymą, tai gali atrodyti juokinga, bet truputį nepastovumo nieko neešiklia, jei lošimas laimimas.

Esą rusai veikia skubiai. Vakarų sąjungininkai turi duoti praktišką atsakymą.

Vyt. Alantas

BRILIJANTAS

Valgydamas pietus, ūkininkas tarė savo žmonai:

— Mūsų sodo derlius šiemet bus triskart didesnis, kaip praėjusiais metais. Aš nebeatsimenu, kada mes turėjome tokį gerą derlių. Manau, šiemet išvargysime mažiausiai 300 litrų mosto.

— Galėsi sau nusipirkti medžioklinį šautuvą, kurio tu taip trokšti, — atsakė žmona.

— Ne, ne, aš nupirksiu tau briliantą, — atsakė vyras juokdamasis ir įsidėdamas avėnos gabalą. — Aš tau seniai žadėjau. Nors tu man niekados tai neprimeni, bet aš žinau, kad tu visą laiką galvoji apie briliantą. Aš manau, ir aš esu briliantas, ir tavo graži ranka, valduojanti kabo tau tiks auksinis žiedelis su žėrinčiu akmenėliu. Man pačiam darosi smagu ant širdies.

— Žinoma, žiedas būtų gražu, — atsakė žmona, žiūrėdama ištiesusi ranką į savo kuklų sidabrinį žiedelį, — bet iš jo naudos mes neturėsime jokios. Akmenėlis blizgės ir tikt. O jei nusipirksi šautuvą, žiūrėk, kiek tu galėsi prisaudyti paukštėros ir žvėrienos. Jei tau pavyktų per metus nušauti tik vieną kalną ožką, ir tai jau mes turėtume keletą kilogramų puikiausios mėsos. O tu taip mėgsti ožkieną. Bet gi tu nušausi ne vieną ožką. Įdėtas pinigais šautuvą nebus miręs, kaip kad į žiedą. Šautuvą šaudys naujomis markėmis, o žiedas tik tvyskės be naudos.

— Tu kvailutė, tu nesupranti... Mūsų meilė yra kaip briliantas, kuri žiba dieną ir naktį, — nusikvatojo ūkininkas riebiomis lūpomis. — Briliantas būtų mūsų meilės atspindėjimas, žinai, kaip kad tu atspindini, pasilenkusi ant kėbro vandens. Tu pamatai kėbro dugne savo šešėlį, tai ne tu, bet kartu ir tu. Taip pat ir briliantas. Mūsų meilė amžina, ir briliantas žiba amžinai...

— Tu gražiai kalbi. Suvalgyk dar šį gabalą mėsos, — įdėjo jam žmona šoninės gabalą.

— Bet to, ir aš labai mėgstu briliantą, — tęsė toliau vyras. — Man labai patinka brilianto žibėjimas. Kaip tu manai, ar briliantas tamsoje žiba, ar ne? — Staiga jis paklausė.

— Aš manau, kad žiba. Kam jis būtų briliantas, kad nežibėtų.

— Ir aš taip manau. Iš tikrųjų, kam už jį reikėtų taip brangiai mokėti, kad jis nežibėtų tamsoje. Išvaizduok, kaip tamsoje briliantas žiba, supranti... Mūsų meilė bus tada dar karštesnė, cha, cha, cha! — vėl riebi nusikvatojo ūkininkas.

Tuo pačiu varteliai girgžtelėjo ir į virtuvę įėjo pabėgėlė su dviem mažais vaikais. Ji buvo nusimūnusi ir išvargusi.

— Atsiprašau, ar neturite parduoti nors porą svarų obuolių? Mano vaikai labai norėtų...

Ūkininko ir jo žmonos veidai staiga surimėjo ir įgavo kažin kokios akmeninės išraiškos. Susižvalges su savo žmona, ūkininkas atsakė:

— Gaila, bet mūsų derlius šiemet labai blogas. Vaisių mes neturime tik savo reikalingų...

Abiturientų literatūros almanachas. Br. Sulaičių leidykla Gunzenhausene baigia spausdinti Vyt. Alanto novelių rinkinį ir Eichštato gimnazijos abiturientų literatūros almanachą. Numatoma taip pat artimoje ateityje išspausdinti J. Biliūno parinktus raštus mokyklai, V. Kudirkos satyras ir J. Račkausko lotynų kalbos vadovėlį.

DP EMIGRACIJA SUSTABDYTA

Liepos 23 d. Pabaltės C. Komiteto lietuvių atstovams britų zonos UNRROS būstinėje (emigracijos skyriuje) buvo pareikšta, kad šiuo metu DP asmenų emigracija iš Vokietijos į kitas valstybes yra visiškai sustabdyta. To paties emigracijos skyriaus pareigūno teigimu, šis patvarkymas taikomas visoms zonoms. Išimtis nuo liepos 1 d. (naujiems kvotos metams prasi-dėjus) taikoma tik JAV piliečiams, kurie ir toliau iš amerikiečių zonos bus gabenami į Jungtines Amerikos Valstybes. Instrukcija dėl emigracijos į Kanadą taip pat esanti susiaurinta. Į Kanadą galėsia įvažiuoti tik tie, kurie ten turi artimų giminių; tėvai pas vaikus ir atvirkščiai, nevedę broliai ir netekėjusios seserys pas savo brolius ir seseris ir pan. Kada galės praktiškai ši susiaurinta instrukcija dėl įvažiavimo į Kanadą veikti, tuo tarpu nežinoma. Dėl eventualių emigracijos galimų į Australiją buvo

pareikšta, kad Australijos vyriausybė yra nusistačiusi nevykdyti savo imigracijos plano iki negrįš į Australiją po visą pasaulį šio karo metu išmėtyti australiečiai. Be to, dėl išvykimo iš britų zonos buvo pareikšta, kad tuo tarpu iš jos negalės išvykti net ir tie DP, kurie jau turi reikiamus dokumentus ir visas į Braziliją, Argentiją ir kit. Pietų Amerikos valstybes. Ta pačia proga buvo pabrėžta, kad negalima tikėtis jokios planingos emigracijos, iki neišsprendę paimi tarptautinė situacija.

Išimtis iš šio bendro nusi-statymo šiuo metu taikoma į Angliją norintiems emigruoti namų tarnams, tarnaitėms ir gailestingosioms seserims. Dėl norinčių emigruoti tarnų ir tarnaitių platesnių instrukcijų nėra. Užakcentuota tik tai, kad tokiais atvejais iniciatyva turinti kilti tame krašte, į kurį norima emigruoti. Tas pat taikoma ir tais atvejais, kai norima emigruoti pas gimines: iniciatyva turi kilti iš jų.

Dėl gailestingųjų seserų yra tai žinoma. Jos numatomos TBC sanatorijoms. Kan-didatės, 21–40 metų amžiaus, netekėjusios ir ne neščios. Patikrinus kandidatų sveikatą ir tinkamumą, jų sąrašai bus pateikti Anglijos darbo įstaigai, kuri atsiųs savo komisiją galutinio patikrinimo. Tinkamos bus iš specialios stovyklos grupėmis, maždaug po 100, siunčiamos į numatytas sanatorijas.

Darbo ir atlyginimo sąlygos bendrais bruožais tokios. Iš pradžių reikės dirbti ūkio darbus-virtuvėse, skalbyklose ir kt., tinkamos galės avan-suoti, netinkamos galės būti gražintos 3 mėn. būvyje. Priimtoms dirbti sanatorijose bus duodamas maistas, butas, bus duota vienkartinė apranga, o kas 3 mėn. — po 10 kuponų aprangai. Natūra (maistas, butas) skaitoma 23 šilingai savaitėje. Be šio priedo natūra bus mokama 41 šil. atlyginimo savaitėi. (20 šilingų sudaro vieną svarą sterlingų. Tuo būdu mėnesinis atlyginimas prilygtų maždaug 300 litų tačiau tai būtų tik nominalinis — taigi reliatyvus — palyginimas). Tai būtų brutto (be mokesčių) atlyginimas. Pajamų mokesčių turėtų mokėti tik tos, kurių metinis atlyginimas pasiektų daugiau kaip 120 svarų sterlingų metams.

Darbo sutartis sudaroma 12 mėnesių. Po 12 mėnesių, abiem pusėm susitarus, sudaroma nauja sutartis. Tuo atveju, jei susidarytų sąlygos grįžti namo, kliūčių žadama nedaryti. Ligos atveju susirgusi bus laikoma 6 mėnesius sanatorijoje, gaudama išlaikymą ir smulkios išlaidoms vadinamus kišenpinigius. Po 6 mėnesių ligonė perduodama socialinio draudimo įstaigos globai, nes dirbančiosios bus joje apdraustos.

Pageidaujama, kad kandidatės nors šiek tiek mokėtų angliškai. Tr. Zodis.

KRONIKA

SIETYNŲ KONCERTAI

Bad Mergentheimas. Liepos 31 d. ir rugpjūčio 1 d. „Sietynas“ Bad Mergentheimėje suruošė du koncertus. Abi dienos miesto teatro salė buvo pilna publikos. Koncertų žiūrėjo ne tik lietuviai ir kitų tautybių išvietintieji asmenys, bet ir vokiečiai.

Scheinfeldas. Rugpjūčio 3 d. „Sietynas“ koncertavo Scheinfelde lietuviams. Dideliu pasisekimu praėjo pirmoji — lietuviškoji dalis, liaudies šokių ir dainų montažas prie malūno. Antroji, koncertinė dalis, neatvykus op. soliste Adomaitienei ir Zmuidzinui buvo kiek silpnesnė, bet nuolatingos dainos ir muzika išpildo silpnąsias vietas.

ANGLŲ ZONOJE ĮSIKŪRĘ CENTRINIS PABALTĖS KOMITETAS

Centrinio Pabaltės Komiteto anglų zonoje statusas jau patvirtintas. Komitetą sudaro po du lietuvių, latvių ir estų. Lietuvių atstovai — agr. Rudinskas ir inž. Balsys. Komitetas savo dispozicijon gavęs tris namus. Pabaltės Komiteto Biuro adresas: (2a) Delfmold, Wittje-Str. 4. Ten pat yra vyr. Pabaltės komiteto lietuvių skyrius (Tr. Zodis).

MENAS IR MOTERIS

Tokia tema rugpjūčio 8 d. 20 val. Dr. M. Žilinskienė skaito paskaitą Nuertingens stovyklos salėje.

nys Vytautas — 54 ir Striukas Romas — 47.

SCHEINFELDAS—HANAU 47:23

Rugpjūčio 5 d. Scheinfelde viešėjo Hanau stovyklos lietuvių krepšininkai, kur sužaidė krepšinį su vietos lietuvių komanda. Laimėjo scheinfeldiškai 47:23. Šeimininkai parodė tikrai gražų žaidimą, gerai valdo kamuolį, puikiai dengia ir neblogai mėtė. Hanau vyrams stigo laimės ir ypač šlubavo dengimas.

APŽVALGA

Lithuanian Newspaper. Permitted by UNRRA Team 515. — Išėina 3 kartus per savaitę: antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Leidžia ir redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingasis redaktorius Alb. Valentinas. — Prenumerata 1 mėn. — RM 6.—; atskirasis numeris 50 pf. Redakcija: Nürtingen (Wttmbg.), Kirchstr. 31/1. Administracija: Kirchheim u. Teck, Krehenstrasse 18. — Druck: A. Gottliebs & J. Offwald, Buchdr., Kirchheim u. Teck.

Kaip suprasti . . .

apgalvoję. Po Stalino mirties valdžia bus politinio biuro rankose. Armija bus išmėtyta visoje didelėje šalyje taip, kad politiškai ji bus bejėgė. Žinoma, kova dėl valdžios gali iškilti pačiame politiniame biure. Bet šie 13 vyrų nėra kvailiai. Jie žino, kad bet koks didesnis nesutikimas gali būti pražūtingas tiek jų šaliai, tiek jiems patiems.

Rusijoj nėra jokio organizuoto nepasitenkinimo. Vienintelė Sovietų Rusijoj vieta, kur „lengvi žemės drebejimo smugiai“ reikartais parodo slapstas nepasitenkinimo tendencijas, yra Ukraina. Bet sovietų vadai gerai žino šią pavojingą vietą ir nenuleidžia nuo jos savo budrios akies. Ukrainai kiekvieną dieną grečia valymo pavojaus ir nepasitenkinimo potencialai vadai greitai pašalinami nuo scenos.

Savo beatodairinę politiką sovietų vadai pateisina tikėjimu į misiją, kurią jie turi atlikti. Grupė uolių suomių komunistų, norėdami gauti savo veikimui nurodymų, paklausė Staliną apie arimiausius jo tikslus. Stalinas atsakė, kad norėtų savo 180.000.000 žmonių, prieš revoliuciją taip tamsių ir neturtingų, paversti žmonėmis, sugebančiais sukurti naują civilizaciją ir ją apginti.

Našta, kurią sovietų vadai užkrovė ant savo žmonių pečių, gal būt, yra sunkiausia, kokią kada nors žmonės nešė. Bet ji atnešė Rusijai laimėjimą. Dabar tie vadai prižada saugumą ir geresnį gyvenimą. Kol rusai tais pažadais tiki, jie žygiuos paskui savo vadus. (Pabaiga)

SPORTAS

STALIORAITIS — BRITŲ ZONOS ŠACHMATŲ MEISTERIS

Blomberge įvyko anglų zonos lietuvių šachmatų turnyras. Pirmenybių nugalėtoju išėjo jau keleta kartų Lietuvos pirmenybėse dalyvavęs Kestutis Stalioraitis, surinkęs 5 taškus. Antrą ir trečią vietą pasidalijo Repečka ir Skėma — po 4 taškus; IV—V vietą — Bučys ir Jurksaitis — po 3 taškus, VI vietą — Monciuskas 2½ tšk. ir VII vietą — Sakietis — 1 tšk.

— Liepos 22 d. Blomberge buvo plaukimo rungtynės. Dalyvavo per 50 Pabaltės plaukikų. Lietuviai laimėjo visą eilę pirmųjų vietų. Rungtynėse dalyvavo ir buvusi Europos meistrė estė Labent.

— Heidelbergėje įvykusiame tarptautiniame imtininkų turnyre dalyvavo ir Pabaltės meistris lietuvis Juozas Vinča. Jis turnyre laimėjo III vietą. Iš viso turnyre dalyvavo 18 imtininkų.

„SIETYNŲ“ KREPŠININKŲ LAIMEJIMAI

Liet. meno kolektyvo „Sietynas“ gastrolių metu Bad Mergentheimėje ir Scheinfelde, Sietyno sportininkai turėjo sportines varžybas su tų vietovių sportininkais. Bad Mergentheimėje sietyniečiai žaidė draugiškas tinklo rungtynes su vietos latviais, kurias pralaimėjo I: 2 (13:15, 15:5, 13:15). Įdomesnis susitikimas buvo krepšinio aikštėje. Prieš svečius buvo ištatyta kombinuota lietuvių-latvių krepšinio komanda, kuriai sietyniečiai „užkrovė“ 68 — 13/35—10.

Prieš Scheinfeldo prepsininkus sietyniečiai laimėjo pasekme 56:16 (19:8).

Abejos rungtynes sietyniečiai laimėjo visai pelnytai. Tik prieš scheinfeldiškų taškų santykis neturėjo būti toks didelis, nes ši komanda yra gana pajėgi. Tai atsitiko dėl to, kad scheinfeldiškiai žaidė su dviem atsarginiais.

Abejose rungtynėse daugiausia taškų pelnė Sietynui Ge-